gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Faxnummer 023 563 95 50

Cluster Veiligheid
Contactpersoon
Telefoon 0900 1852
Uw brief 17 september 2021
Ons kenmerk
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Actualisatie Beantwoording vragen van de fractie van GroenLinks naar aanleiding van het sessieverzoek over de OD NZKG

Verzenddatum
21 SEP. 2021

Geachte heer, mevrouw,

Op 1 oktober 2020 ontvingen wij het verzoek om nadere informatie van de fractie van GroenLinks naar aanleiding van het sessieverzoek over de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Wij hebben op 19 oktober 2020 in een brief een nadere toelichting gegeven. De destijds geplande sessie is komen te vervallen. De sessie is nu geagendeerd voor 23 september 2021. Onderstaand treft u de meest recente informatie aan.

Verzoek
Wij zouden graag technische informatie ontvangen over hoe het systeemtoezicht op Schiphol precies is georganiseerd, en welke bevoegdheden de OD NZKG hier precies wel en niet heeft, en welke rol de raad en het college van HMR hierin hebben. Ook zouden wij graag van het college horen hoe de raad zijn controlerende en kaderstellende taak in dezen kan invullen, zeker gezien de gewenste actualisatie van de uitvoeringsovereenkomst. Een onderlegger voor het debat die hierop ingaat wordt daarom zeer op prijs gesteld.

Antwoord
Inleiding
De OD NZKG voert voor de gemeente Haarlemmermeer een aantal VTH(A) -taken (Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving en Advisering) op het gebied van Milieu, Bouw en Bodem uit. Voor de bedrijven vallende onder de parapluvergunning van Schiphol Nederland BV (SNBV), ca. 450 in totaal, wordt het milieutoezicht gedaan middels systeemtoezicht. Dit wordt daar al meer dan 10 jaar toegepast, aanvankelijk met de provincie Noord-Holland als bevoegd gezag en vanaf 2014 met de gemeente Haarlemmermeer.

Systeemgericht toezicht is een benadering die past binnen de landelijke doelstelling van vermindering van de toezichtlast enerzijds en het neerleggen van grotere verantwoordelijkheid bij bedrijven anderzijds. Naast het systeemgericht milieutoezicht voert de OD NZKG aanvullende milieutoezicht en handhavingstaken op SNBV uit.

Systeemgericht toezicht versus klassiek toezicht
Systeemgericht toezicht draait om jaarlijks milieutoezicht door overheden op de bedrijfsinterne systemen, processen en methoden die gericht zijn op het borgen van de naleving van wettelijke eisen ('compliance management'). Bedrijven die beschikken over een milieuzorgsysteem en over een bepaald niveau van compliance management, kunnen in aanmerking komen voor systeemgericht toezicht.

In het klassieke toezicht worden gegevens verzameld waarmee wordt vastgesteld of voldaan wordt aan wet- en regelgeving (toezicht op de output). Deze toezichtvorm is een momentopname en heeft het karakter van een steekproef. Het geeft informatie over de mate van naleving op het moment van de controle. Er kunnen echter geen uitspraken worden gedaan over de mate van naleving buiten de controlemomenten om. Dit acht de OD NZKG wel wenselijk en wordt mogelijk gemaakt door systeemgericht toezicht

Toezichtsproces	Klassiek toezicht	Systeemgericht toezicht
Informatie verzamelen	• Controles (fysiek/administratief) • Metingen	• Audit systeem regelnaleving • Afwijkingen verzamelen • Nalevingsgegevens verzamelen
Oordeel vormen	• Toetsen aan wettelijk kader • Registreren oordeel in verslag	• Toetsen aan norm uit systeem regelnaleving • Toetsen aan afsprakendocument/Convenant • Toetsen aan wettelijk Kader • Registreren oordeel in verslag
Interveniëren	• Waarschuwingsbrief • Dwangsom • Bestuursdwang	• Onder voorwaarden afzien van handhaving • Waarschuwingsbrief • Dwangsom • Bestuursdwang • Terug naar klassiek toezicht

De OD NZKG heeft behoefte om de goede nalevers te onderscheiden van de slechte nalevers. Hierdoor kan de beperkte toezichts- en handhavingscapaciteit veel gerichter worden ingezet op de plaatsen waar de overtredingskansen het grootst zijn. Dit vraagt om maatwerk en specifieke benaderingen die de combinatie van systeemgericht toezicht en klassiek toezicht biedt.

(Systeemgericht) toezicht SNBV
Het beleid voor toezicht en handhaving (en advisering) door de OD NZKG is, in samenspraak met de opdrachtgevers, vastgelegd in het Regionaal uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid Noordzeekanaalgebied 2019-2022. Hierin zijn toezichtarrangementen opgenomen die bepalen welke toezichtmethode per doelgroep het beste is om het naleefgedrag van een bedrijf te verbeteren en verbeterd te houden. Een van de toezichtarrangementen Milieu betreft (het ontwikkelen van) systeemgericht toezicht voor SNBV. Tevens is voor het systeemgericht toezicht voor SNBV een handhavingskader opgesteld dat past binnen de kaders van onze handhavingsstrategie.

De OD NZKG heeft -in het kader van systeemtoezicht- als taak te controleren of SNBV het interne toezicht (op zo'n 450 bedrijven) in voldoende mate en binnen de wettelijke kaders uitvoert. Dit vindt plaats door middel van één of meer audits, steekproefcontroles en controles naar aanleiding van signalen die bij de OD NZKG binnenkomen, zoals klachten en meldingen (ongewone voorvallen).

Ondermijning
Daarnaast is er ook vanuit SNBV en de gemeente Haarlemmermeer steeds meer aandacht voor het grote maatschappelijke probleem van ondermijning. Bij ondermijning is sprake van verweving van de onderwereld met de bovenwereld. SNBV en de OD NZKG werken hierin

succesvol samen met gemeenten, handhavingspartners en andere overheidsdiensten, zoals de politie, de Douane, het Waterschap en de Koninklijke Nederlandse Marechaussee. Ook elders in Haarlemmermeer is sprake van een nauwe samenwerking bij de aanpak van ondermijning. Dat gebeurt door gezamenlijke inspecties en de OD NZKG heeft een signaleringsfunctie richting de gemeente, politie en Ondermijningsbrigade.

Andere taken
Andere taken die komen kijken bij de toezicht en handhaving op SNBV zijn het maken gedoogbeslissingen in tijden van de Coronacrisis voor het parkeren van vliegtuigen op start- en landingsbanen (het aanpikken en de geluidsproblematiek hieromtrent). Het dagelijks behandelen van de ongewone voorvallen (ongeveer 1000 per jaar), van significante gevolgen tot minder significante gevolgen, het monitoren van trends en diens indicatoren en het voorkomen hiervan, het project Toekanweg Oppervlaktewaterverontreiniging en advies en expertise op onderwerpen zoals grondstormen en PFAS1. Dit zijn werkzaamheden naast het systeemgerichte toezicht.

Tenslotte zijn de VTH(A)-taken van de OD NZKG op Schiphol niet beperkt tot toezicht en handhaving Milieu voor wat betreft de parapluvergunning en de overige bedrijven (opslagen, parkeergarages, tankstations, e.d.) op Schiphol, maar wordt integraal en in de keten samengewerkt met de taakvelden Vergunningverlening en Advisering en de werkvelden Bouw en Bodem. Dit geldt ook voor de twee Brzo-bedrijven (provincie bevoegd gezag en gemandateerd aan de OD NZKG) op het Schipholterrein en de incident- en crisisaanpak in samenwerking met de Veiligheidsregio Kennemerland.

Gemeenschappelijke Regeling en Uitvoeringsovereenkomst OD NZKG
De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (Raadsvoorstel 2012.0057163) biedt het fundament voor de uitvoering van de taken die we aan de OD NZKG hebben opgedragen. De oprichters van de OD NZKG (Haarlemmermeer, Amsterdam, Zaandam en de Provincie Noord-Holland) zijn enerzijds eigenaar van de OD NZKG en anderzijds opdrachtgever van de OD NZKG. De OD NZKG is hierbij opdrachtnemer. Het toezicht op de OD NZKG loopt via de Planning en Control Cyclus. Kortheidshalve verwijzen wij u op deze plaats naar genoemd raadsvoorstel voor een volledig beeld omtrent, taken, rollen, verantwoordelijkheden en toezicht.

De meest recente Uitvoeringsovereenkomst 2017-2020 (UVO) tussen onze gemeente en de OD NZKG is op 9 mei 2017 voor de duur van vier jaar afgesloten (2017.0018752), dus tot en met 2020. Hierin is opgenomen dat deze jaarlijks wordt geactualiseerd, waarbij het algemene deel onverkort van kracht blijft. De UVO 2017-2020 is door eerder uitstel van de Omgevingswet verlengd met een jaar. Nu de Omgevingswet wederom met een half jaar is uitgesteld zal een besluit voorgelegd worden aan Algemeen Bestuur de UVO te verlengen tot het moment van in werking treden van de Omgevingswet. Met het in werking treden van de Omgevingswet wordt de basis onder de UVO met bijbehorende begrotingsstructuur anders. Daarom zal het opstellen van een nieuwe overeenkomst (juridische en inhoudelijk) noodzakelijk zijn. Uiteraard zal er een actualisatie van de huidige UVO plaatsvinden voor 2022, waarbij ook nog gezamenlijk te maken afspraken opgenomen zullen worden wat betreft de jaarafrekening voor als de Omgevingswet halverwege het jaar in werking treedt.

De UVO is enerzijds de basis en anderzijds een uitvloeisel van de samenwerking die wij met de OD NZKG hebben.

Met de OD NZKG hebben wij frequent opdrachtgeversoverleg en worden Risico en Aandachtdossiers bestuurlijk afgestemd.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris,

drs. Carel Brugman

de burgemeester,

Marianne Schuurmans-Wijdeven